

Országszerte ajándékokat készítenek a leszerelési és béke-világkongresszus résztvevőinek

Utolsó szakaszához érkezett a moszkvai leszerelési és béke-világkongresszust megelőző akció; napról napra gazdagodik az esemény-sorozat.

A napokban például kiderült, hogy a magyar delegáció tetemes podgyással érkezik majd a szovjet fővárosba. A falvak és városok lakói ugyanis ajándékok ezreit készítik a július 9-én kezdődő tanácskozási résztvevőinek, a békeszerető embereimilliók képviselőinek. Küldenek majd a magyar népművészet remeikeiből, a

matyó babákból, a sárközi himzésekből, a halasi csipkékből, az ősi pásztorkultúra hagyományait ápoló falfaragók alkotásaiból, valamint a népi motívumokkal díszített korsókból, kancsókból, tá-lakból stb. Sok helyütt díszes albumokat állítanak össze, amelyek bemutatják egy-egy környék múltját, jelenét, a lakosság életét. Az ajándékozók közé tartozik jó néhány iskola kézimunka- és más szakköre is. Ezek tagjai az elmúlt tanévben készített legszebb munkáikat ajánlották fel a moszkvai világkongresszus résztvevőinek.

Az Országos Béketanácsnál hozzákezdtek a következő hetekben hazánkba érkező külföldi békeharcosok programjának összeállításához. Az előzetes jelentések szerint a moszkvai leszerelési és béke-világkongresszus résztvevői közül több mint negyven országból látogatnak Magyarországra. Találkoznak majd a társadalom különböző rétegeinek képviselőivel, munkásokkal, parasztemberekkel, értelmiségiekkel és részt vesznek több nagygyűlésen is. (MTI)

Szeged „rangja” VIDÉKI VÁROSAINK SORÁBAN

Érdekes statisztikát közöl a Demográfia című népeségutományi folyóirat legújabb száma. A vidéki városok fejlettségének fokát veszi vizsgálat alá a főbb népességi adatok alakulása, az ipari jelleg, a városkép és a közművesítés, valamint az oktatási és egészségügyi intézmények vonzáskörzete szempontjából.

1

Szeged többször is szerepel a rövid, de igen alapos tanulmányban, s összehasonlítva a többi vidéki várossal, azt látjuk, hogy 99 ezer lakosával nem az úgynevezett nagyvárosok, hanem a középvárosok csoportjában foglal helyet. Egyébként minden más szempontból egy szinten áll Miskolccal, Debrecennel és Péccsel, sőt az egy négyzetkilométerre jutó népesség alakulását tekintve a legsűrűbben lakott helységek egyike — megelőzi például Miskolcot és Debrecent.

Népességszaporulat szempontjából a gyenge (10—20 százalék közötti) városok csoportjába sorolható, akárcsak Szekszárd, Kalocsa és Békéscsaba. Nem tartozik tehát a stagnáló, vagy éppen fogyó népességű városok közé, mint Csongrád, Makó, vagy Túrkeve, de jóval elmarad például az új szocialista városok mögött, hiszen Dunaujvárosban, Komlón, Oroszlányban és Kazincbarcikán 100 százalék felett van a népességszaporulat, a két legutóbbi népszámlálás közötti időszakot véve alapul.

2

Azt szokták mondani, hogy az ipari jelleg a város fejlettségének egyik legfontosabb meghatározója. Nos,

ha azt nézzük, hogy a városokban hány ipari dolgozó él, akkor 38 ezer 900 ipari munkással Miskolc áll a 62. vidéki város élén. Szeged lakosai közül »csak« 21 ezer 700-an dolgoznak gyárakban és üzemekben. Ugyanakkor Szegeden kisebb az ide-oda vándorló munkások aránya: 18,4 százaléka a fentebb említett 21 ezer 700 főnek, míg például Győrről 38,4 százalék a vándorlók aránya. Ha úgy nézzük, hogy egy város száz lakosára hány ipari munkavállaló jut, akkor a 34 ezer lakosú Ózd és a 13 ezer lakosú Oroszlány az ország két legiparosodottabb városa, mert az előbbiben 52,2, az utóbbiban 50 üzemi munkás esik minden száz lakosra.

3

Városaink fejlettsége a városkép és a közművesítés alapján is igen érdekes helyzetet mutat. Etekintetben sok még a hiányosság, és egyik legfontosabb feladat a városiasabb megjelenés kialakítása. Legtöbb városunk beépítettsége igen laza, csupán Kaposvárot, Szegeden és Pécsét haladja meg az egy négyzetkilométerre jutó lakóházak száma a százat. Tizenöt olyan városunk van, ahol a lakóház-sűrűség a harmadát sem éri el és a belterület beépítettsége is falusias. Mindössze tizenkét vidéki városunkban van gázszolgáltatás, és a lakosság gázellátottsága tekintetében Nagykanizsa áll az első helyen. Itt a lakások 70 százalékában vezették be a gázt. Az összes kommunális létesítményekkel csak 9 magyar vidéki város dicsekedhet, közöttük természetesen Szeged is.

Szegednek igen nagy az oktatási vonzáskörzete. Négy

foiskolájával egyenrangú Debrecennel, és megelőzi a három foiskolával rendelkező Pécsét és a két foiskolájú Sopront. Legtöbb középiskola működik a következő városokban: Debrecenben 14, Szegeden 13, Győrről 13, Miskolcon 12, Pécsen 10. A mi Tisza-parti városunk tehát minden tekintetben a fejlett városok kategóriájába sorolható. Sőt annyiival meg is előzi a másik három megyei jogú várost, hogy Szegeden — éppen legjobb beépítettségénél, legvárosiasabb jellegénél fogva — külterületi probléma is alig jelentkezik.

Műanyag tálcákon exportálják a földiepret

(Tóth Béla felv.)

Az újszegedi átvévi telepen osztályozzák és műanyag tálcákra helyezik a számocát.

Megkezdődött a földieper-szezon a Szövetkezetek Értékesítő Központjának újszegedi felvásárló telepén. Dél-eltőnként van a csúcsforgalom, s ilyenkor szinte talpalatnyi hely nincs az illatos gyümölcsökkel tele koraraktól. Alig győzik átvenni, azután mérni és rekeszekbe tenni. Nehéz lenne megszámolni, hogy egy nap alatt Tomcsik Józsefné és Csipak Józsefné hány félkilós mennyiséget mér le és tesz tálcára. Mert izléses, Hungarofruit felírású kis, kék színű műanyag tálcákra rakják a számocát. Osztlá-lyozzák is, a harminc milliméteren felüli átmérőjűek az elsőosztályúak.

A tálcákon való »csomagolás« a nyugati országokban is elterjedt önkiszolgálás módszeréhez alkalmazkodik. A rekeszeket, amelyekre a tálcákat teszik, még külön feldíszítik az exportáló vállalat színes címkéjével.

A termelők közül sokan maguk végzik el az osztályozást és a tálcákra rakást. Ezzel jól járnak, mert kilónként egy forinttal többet kapnak árujukért s az átvétel is meggyorsul. A Hungarofruit Vállalat nem kevéssé örül ennek, mert így kevesebb kéz érinti a földiepret s nem törődik az értékes gyümölcs.

Az első idei exportszállítmányt — műanyag tálcákon — Ausztriába küldték, most pedig a Német Demokrati- kus Köztársaságba és az NSZK-ba indulnak nap mint nap a hűtővagonok. A nemzetközi gyorsvonathoz kapcsolt hűtőkocsi 36 óra alatt érkezik meg a leg- távolabbi megrendelőkhöz.

Fél év vége előtt az üzemekben

Nem egyformán folyik az élet ilyenkor júniusban a szegedi üzemek kapuin belül. Van, ahol észre sem venni, hogy rövidesen elérkezik az első fél év vége. A Szegedi Jutáárugyárban például éppolyan ütemesen dolgoznak, mint máskor. A cipőgyárban meg a Szörme- és Bőrruhakészítő Üzemben viszont igyekeznek »ráverni«, hogy hónap végéig, a lehetőségekhez képest, teljesíthessék tervüket.

Az alábbiakban két szegedi üzem fél év vége előtt végzett munkájáról számolunk be.

A ruhagyár túljutott a mélyponton

Január elseje óta csak közületek rendelkezése készülő egyenruhát, valamint munkaruhákat varrnak a Szegedi Ruhagyárban. Összesen 145 féle gyártmányuk van, s ezek háromnegyed részét azelőtt még üzemekben állították elő, tehát számukra újdonságot jelent. Az átállás megakasztotta a termelést, s a bajokat még tovább tetézte az időnként fellépő anyaghiány, valamint az, hogy ebben az időszakban kezdte meg a termelést a gyár új fióküzeme Bácsalmáson.

Az első évnegyedben nem teljesítette tervét a ruhagyár. Az üzem műszaki kollektívája értékelte a helyzetet, s a hibák kijavítására több fontos intézkedést tett. Ezek eredményeképpen soron kívül üzembe helyezték 35 speciális varrógépet, melyekkel korábban kézzel végzett műveleteket gépesítettek; 250 varrógép fordulatszámát max- imálásra emelték; öt automa- tatát szerkesztettek házilag; központi gőzvasalót rendez-

tek be hét új automata gőz- vasaló beszerzésével; átszer- vezték a munkaszalagokat. A legnagyobb előrehaladást pedig talán azzal érték el, hogy áttértek a két tüvel varró gépek használatára. Egyelőre 22 ilyen varrógépet vettek használatba, de rövidesen megérkezik a bankhi- telből vásárolt újabb 27 két- tüs berendezés is. Ezekhez hajtógató szerkezetet is al- kalmaznak, úgyhogy a varrás rendkívül meggyorsul álta- luk. A felsorolt műszaki in- tézkedések lehetővé tették, hogy a termelékenység aránylag rövid idő alatt megnövekedjen.

A ruhagyár termelési ne- hézségei már márciusban túljutottak a mélyponton. Májusban felülvizsgálták a teljesítményeket is, s ahol szükségesnek látszott, mű- szaki felmérések alapján ál- lapították meg az új nor- mákat. Most, fél év előtt, a szalagok többsége már telje- síti tervét, sőt megkezdtek a tartozás törlesztését is. A dolgozók begyakorlódtak, s nagy kedvvel végzik munká- jukat. Bátran elmondható, hogy visszatért a tervszerű, ütemes termelés, s ez a mű- szakiaknak, munkásoknak egyaránt köszönhető. A má- sodik félétől kezdve már pontosan ki fogja elégíteni a közületek igényeit, rende- leseit a Szegedi Ruhagyár.

„Uborkaszezon” a konzervgyárban

A szegedi munkások is trefásan »uborkaszezonnak« nevezik az olyan időszakot, amikor nincs, vagy alig van

mit gyártani. A szezonjellegű konzervgyárban igen sűrűn időszerű még ez a trefás megjegyzés. Azt mondják, most is »uborkaszezon« van az üzemben. Pedig más években ilyenkor már tel- jes kapacitással dolgozott a gyár, például 1960-ban jú- nius végéig a tervben sze- replő 170 vagonnyi borsó- konzervból 160 vagonnal ké- szítettek el. Mindezt külön- bösebb félévi hajrá nélkül. Most nyoma sincs a hajrá- nak, pedig ugyancsak bajban van az ütemes termelés, a tervszerűség. A korai kon- zervnövények közül a borsó első szállítása csak né- hány nappal ezelőtt futott be. De még most sem érke- zik annyi, hogy biztosítsa a folyamatos munkát.

— Csak alig csurran, csöpögn a borsó — mondják a munkások. Eddig csak 13 vagonnyit készítettek. Közöl- ték, hogy tavaly ilyenkor már naponta mintegy más- fél millió forint értékű kész- árut gyártottak. Most még csak a 400—500 ezer forint- nál tartanak.

Ennek ellenére a féléves terv, globális teljesítésével nincs különösebb baj, de az egyes részfeladatok teljesítésével elmaradtak. Sok gondot oko- zott a termelőknél az időjá- rás, s ez most fokozatosan érezteti hatását a konzerv- gyárban is. Előreláthatóan a nyár közepére torlódik majd össze a munka és ekkor lesz a nagy erőpróba. Az első fél év végi »uborkaszezon« részleges kényszerpihenő után a most következő hetek, hónapok komoly feladatok elé állítják a konzervgyári dolgozókat.

Milyenek legyenek a lakást ékesítő dísz tárgyak?

Országos ankétot és bemutatót rendeznek Szegeden

Országszerte növekszik a mint a herendi, pécsi, kőbá- lakosság igénye a családi otthon ékesítő dísz tárgyak iránt. A Dél-magyarországi Üveg- és Porcelánértékesítő Vállalat területén például az idén az első öt hónapban három és fél millió forint ér- tékű porcelán dísz tárgyat vettek át a kiskereskedelmi vállalatok és földművesszö- vetkezetek értékesítésre. Ez összesen belül tízezerrel vannak az izléses vázák, hamutartók, szobrocskák, melyeknek értéke 30—150 forint között mozog.

A lakást díszíteni vágyó családok izlése változó. Am- maguk az új lakások is új formákat követelnek: mo- dern környezethez sok eset- ben már nem illenek a ha- gyományos formájú dísz tár- gyak. A kívánságok jobb kielégítése, a megfelelő mű- vési kivitelű dísz tárgyak gyártása végett a jövő héten országos művészeti és keres- kedelmi megbeszélést tartan- ak Szegeden. Június 21- és 22-én az illetékes miniszte- riumok, kulturális szervek képviselői, művészek, vala-

mint a herendi, pécsi, kőbá- nyai, óbuda, budapesti és hollóházi porcelángyárak ve- zetői és tervezői, Bács, Bé- kes, Csongrád és Szolnok megye állami és szövetkeze- ti kiskereskedelmének küldöt- tei jönnek össze eszmecsé- re. Ennek fő célja, hogy összehangolják a művészi el- gondolásokat az igényekkel.

Az ankét, melyet az Ipar- művészeti Tanács és a Dél- magyarországi Üveg- és Por- celánértékesítő Vállalat ren- dez Szegeden, a megyei ta- nács székházában, a maga nemében az első ilyen ha- zánkban. A város közönsé- ge is megismerkedhet az új elgondolásokkal és terve- kel. Mind a hat termelő- üzem legszebb kivitelű por- celán dísz tárgyait bemutat- ja Szegeden. Június 21-étől négy napon keresztül a Kál- vin téri új, modern bútor- boltban a lakberendezésen szemléltethetik az érdeklődő a művészi díszműárukat. A gyárak mintegy százötven tetszetős és különleges, izlé- ses porcelán szobrot, vázát, hamutartót mutatnak be.

Beköszöntött a kánikula

A Meteorológiai Intézet Központi Előrejelző Osztlá- lyán elmondották, az idei szeszélyes, hűvös tavasz két héttel hosszabb volt a szo- kásosnál. Most a Földközi- tenger nyugati medencéjéből megérkeztek végre a felme- lítő szubtrópusi légtömegek, s beköszöntött a kánikula. Az igazi nyári meleg pénteken köszöntött be. A hőmérő hi- ganyszála már délben túlha- ladta a 26 fokot, a kora dél- utáni órákban az ország több vidékéről jelentettek 30 fo- kos meleget.

További kilátásokról szöl- va a meteorológusok közöl- ték, hogy szombaton valószí- nűleg egész nap kitart a job- bára napsütéses, meleg, nyá- rian idő, a hőmérsékleti maximumok az ország többi vidékén — s többek között Budapesten is — meghalad- ják a 30 fokot. Mivel azon- ban a szubtrópusi levegő alapvető »természete« szerint gyakori az éjjeli kerekedő, hirtelen zivatar, így zivata- rokra számítanunk kell.

A Balaton vize pénteken délután Siófoknál 19 fokos volt, tehát ismét megütötte a májusban mért, idei legna- gyobb hőmérsékleti szintjét, s szombaton előreláthatólag eléri vagy meghaladja a 20 fokot is.

Propagandisták ünnepe

A megyei pártbizottság agit. prop. osztálya tegnap dél- után Szegeden, a megyei tanácsháza művelődési termében mintegy 200 elvtárs részvételével tartotta a Politikai Aka- démia évzáró ünnepségét. Eitlerné Szilágyi Júlia elvtársnő, a megyei párt-végrehajtóbizottság tagja mondott köszönetet a Politikai Akadémia előadóinak, valamint mindazoknak, akik elősegítették, hogy a most befejeződött pártoktatási évben 34 helyen 11 200 hallgató magas színvonalú előadások által ismerkedhetett a marxizmus—leninizmus, a párt poli- tikájának időszerű kérdéseivel.

Az ünnepség után a megyei pártbizottság megvendégel- te a meghívottakat.

Több mint 30 millió forint az idénynapközök fenntartására

Az általános iskolákban befejezték az idei tanévet, pár nap múlva kiosztják a bizonyítványt, s megkezdő- dik a nyári vakáció.

Allamunk gondoskodása a pihenés hónapjaiban is to- vább kíséri a gyermeket. A hivatalos rendelkezés sze- rint, ha a szülők többsége

igényt tart rá, a napközi ott- honok nyáron is működnek. A szünidőben Budapesten és vidéken több mint 120 000 napközis tanuló felügyelelé- ről és ellátásáról gondoskod- nak. A nyári idénynapközök fenntartására előirányzott összeg meghaladja a har- mincmillió forintot.